2025

PHILOSOPHY

PHLMAC102

পশ্চিমীয়া জ্ঞান মীমাংশা

(Western Epistemology)

Full Makrs : 80 **Time : 3 hours**

(The figures in the margin indicate full mark for the questions.)

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা।

Answer the following questions : **1x10=10**

1. "Knowing how" ৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
   Give an example of the Phrase "Knowing how".
2. প্লেট'ৰ মতে, জ্ঞানৰ সর্ব্বোচ্চ আকাৰ কি ?
   What is the highest form of knowledge, according to Plato?
3. স্বতঃ সত্য বচনৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
   Give an example of self-evidently true proposition.
4. উপযোগিতাবাদৰ পৃষ্ঠপোষকসকল কোন ?
   Who are the pioneers of pragmatic theory of truth?
5. সত্যতা কি ?
   What is truth?
6. বিশ্লেষণাত্মক বচনৰ উদাহৰণ দিয়া।
   Give an example of analytic proposition.
7. "মই মাথো জানো যে, মই একো নাজানো।" – উক্তিটো কোনে কৈছিল?
   "I only know that I know nothing"- who said?
8. সৰল আৰু জটিল ধাৰণাৰ দুটা উদাহৰণ দিয়া।
   Give two examples of complex and simple ideas.
9. সত্যতাৰ কোনটো মতবাদ ন্যায় জ্ঞানবিদ্যাৰ লগত জড়িত।
   Which theory of truth is associated with Nyaya epistemology?
10. 'Semantic theory of truth'ত পোৱা 'meta-language'ৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
    Give an example 'meta-language' as found in semantic theory of truth?

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ চমুটোকা লিখা। (যিকোনো পাঁচটা)

Write Short Notes of the Following (Any Five) **6x5=30**

11. সত্যতা সম্পৰ্কীয় স্বতঃ প্ৰামান্যবাদ মতবাদৰ সাধাৰণ বৈশিষ্ট্য
Salient features of Self evident theory of truth
12. জ্ঞানৰ সংজ্ঞা আৰু প্ৰকৃতি
Nature and definition of Knowledge
13. সত্যতা সম্পৰ্কীয় Semantic তত্ত্বৰ মূল বিষয়বস্তুসমূহ।
Key aspects of Semantic theory of truth.
14. Gettier'ৰ সমস্যা সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা।
Briefly explain the Gettier's problems.
15. 'জ্ঞান' আৰু 'মতামত'ৰ মাজৰ পাৰ্থক্য।
Distinguish between 'knowledge' and 'opinion'.
16. অভিজ্ঞতালব্ধ আৰু অভিজ্ঞতাপূৰ্বিক উক্তিৰ পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।
Explain the distinction between 'apriori' and 'aposteriori' judgments.
17. 'Meta language' আৰু 'Object language'. মাজৰ পাৰ্থক্য।
Distinguish between 'Meta language' and 'Object language'.

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা। (যিকোনো চাৰিটা)

Answer the followings questions (Any four) **10x4=40**

18. Gilbert Ryle ৰ মতে 'Knowing how' আৰু 'Knowing that' ৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ লিখা।
How does Gilbert Ryle distinguish between the 'Knowing how' and 'Knowing that' ? Explain.
19. সত্যতা সম্পৰ্কীয় সংগতিবাদ তত্ত্বটোৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।
Critically explain the Coherence theory of truth.
20. সত্যতা সম্পৰ্কীয় উপযোগিতাবাদ মতবাদটোৰ সমালোচনামূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।
Critically examine the pragmatic theory of truth.

21. সংশ্লেষাত্মক অভিজ্ঞতাপূর্বিক উক্তি সম্ভবনে ? কাণ্টৰ মতবাদৰ লগত সংগতি ৰাখি ইয়াৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।
Is synthetic-apriori judgment possible? Explain and examine with reference to Kant.

22. "এটা বচন সত্য হ'ব যদি আৰু যদিহে ইয়াৰ বাস্তৱ তথ্যৰ লগত মিল থাকে"- এই উক্তিটোৰ লগত জড়িত মতবাদটো সমালোচনাসহ ব্যাখ্যা কৰা।
"A proposition is true if and only if it corresponds to the facts"- explain and examine the related theory of this statement.

23. বিশ্লেষণাত্মক বচনবোৰ সংশ্লেষণাত্মক বচনৰ পৰা কেনেকৈ পৃথক? এটা বচনক বিশ্লেষণাত্মক বচন হিচাপে চিহ্নিত কৰাৰ পূর্ব চর্তসমূহ কি আলোচনা কৰা।
How analytic propositions are distinguished from synthetic propositions? Explain the prerequisite conditions to identify certain proposition as analytic. 4+6=10

-*-